

Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών

**«Η Μελέτη και Τεκμηρίωση του Αρχείου της Ίδρυσης
του Πανεπιστημίου Σμύρνης (1919-1922)
ΦΩΣ ΕΞ ΑΝΑΤΟΛΩΝ»**

Πατούχα Ελένη
Εθελόντρια της ΟΙΟΜΚΩ
19/10/2019

Στόχος της εθελοντικής δράσης

- Η μελέτη, καταγραφή και τεκμηρίωση του αρχείου της Ίδρυσης του Πανεπιστημίου της Σμύρνης.
- ❖ Αυτή αναδεικνύει το ιστορικό της δημιουργίας του Πανεπιστημίου και φέρνει στο φως όλες τις προσπάθειες που κατέβαλε ο οργανωτής και εμπνευστής αυτού, Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή, προκειμένου να λειτουργήσει και να εκπέμψει το φως του στην Ανατολή. Έτσι προκύπτει και το έμβλημα του ως «**Φως εξ Ανατολών**».
- ❖ Η δημιουργία αυτή ήταν αποτέλεσμα του μεγαλοφυούς οράματος του Ελευθερίου Βενιζέλου και του Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή και στόχευε στην καλλιέργεια και παραγωγή των γραμμάτων, των τεχνών και του πολιτισμού, στην προαγωγή νέων αντιλήψεων στο χώρο της Ανατολής.
- ❖ Ο Βενιζέλος ήθελε μέσω του Πανεπιστημίου να προσεγγίσει τις διαφορετικές εθνότητες και να εξομαλύνει τις μεταξύ τους σχέσεις. Ονειρευόταν ένα Πανεπιστήμιο το οποίο θα διαδραμάτιζε ένα εκπολιτιστικό ρόλο μεταξύ δυτικού και ανατολικού κόσμου.

Μελέτη αρχείου

Από τη μελέτη και καταγραφή του αρχείου θα γνωρίσουμε:

- Τις πρώτες προσπάθειες που έγιναν για την οργάνωσή του
- Τις σχολές του ιδρύματος
- Το διδακτικό και το οργανωτικό προσωπικό
- Τις κτιριακές του εγκαταστάσεις
- Τις προσπάθειες για τη δημιουργία της βιβλιοθήκης του, μοναδικής για την εποχή εκείνη
- Τη μορφή της διοίκησής του
- Τις σχέσεις του γραφείου οργάνωσης με την Ύπατη Αρμοστεία
- Τη μορφή οργάνωσης της Ύπατης Αρμοστείας
- Τις τεχνικές εταιρείες που ανέλαβαν να αποπερατώσουν το κτίριο του Πανεπιστημίου
- Τους προμηθευτές και τις διάφορες παραγγελίες για τον απαραίτητο εξοπλισμό του όπως έπιπλα, μηχανήματα, πλακάκια, βιβλία, όργανα εργαστηρίων
- Τις τράπεζες με τις οποίες συνεργάστηκαν
- Τα προβλήματα που αντιμετώπισαν

Αρχείο του Πανεπιστημίου της Σμύρνης

- Το αρχείο αποτελείται από 8 επιμέρους αρχεία (609 στοιχεία)
  - PHOTO 1105 (58 στοιχεία)
  - PHOTO 1155 (68 στοιχεία)
  - PHOTO 1230 (125 στοιχεία)
  - PHOTO 1380 (206 στοιχεία)
  - PHOTO 1400 (40 στοιχεία)
  - PHOTO 1410 (12 στοιχεία)
  - PHOTO 1450 (46 στοιχεία)
  - PHOTO 1480 (54 στοιχεία)

με σχετική ομοιομορφία ως προς το θέμα

Για παράδειγμα:

- το αρχείο PHOTO 1400: σχέδια και παραγγελίες των ραφιών και των βιβλιοθηκών
- το αρχείο PHOTO 1400: λίστα με ονόματα καθηγητών διεθνούς φήμης καθώς και τα Πανεπιστήμια από όπου προέρχονται
- Το αρχείο έφθασε στους κόλπους της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. από τον Λέκτορα του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Χρυσολέων Συμεωνίδη.

Βιβλιογραφία 1

- **1. Παλαιότερη Ελληνική ιστορική μελέτη :**
  - Βοβολίνη, Κ. (1962). *Μέγα Ελληνικόν Βιογραφικόν Λεξικόν*, τόμος 5^{ος}, λήμμα Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή. Αθήνα: Εκδόσεις Βιομηχανικής Επιθεωρήσεως.
- **2. Σύγχρονη Ελληνική ιστορική μελέτη:**
  - Γεωργιάδου, Μ. (2007). *Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή. Ένας μαθηματικός υπό τη σκέπη της εξουσίας*, τ. 50ς. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
  - Καραθεοδωρή Ροδοπούλου, Δ., Βλαχοστεστεργίου Βαμβατέκη, Δ. (2000). *Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή Ο σοφός Έλληνας του Μονάχου.*, Αθήνα: Εκδόσεις Κάκτος.

Βιβλιογραφία 2

- 3. ΦΕΚ:
  - ΦΕΚ Α΄ 145/1-7-1920 Νόμος 2251 περί ιδρύσεως και λειτουργίας Πανεπιστημίου Ελληνικού εν Σμύρνη.
  - ΦΕΚ Α΄ 206/10-9-1920 Νόμος 2493 περί της Ελληνικής Διοικήσεως της Σμύρνης μετά της περιοχής αυτής.
- Τέλος βασίστηκε και σε πολλές άλλες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές, ελληνικές και ξενόγλωσσες.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

εμπνευστής και οργανωτής του

ο Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή

Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή (1873-1950)

- Γεννήθηκε στο Βερολίνο (1873) - Πέθανε στο Μόναχο (2/2/1950).
- 1891-1895 σπούδασε μηχανικός στη Στρατιωτική Σχολή του Βελγίου.
- Τον Ιούλιο του 1895 θα επισκεφθεί τον θείο του Αλέξανδρο Καραθεοδωρή στα Χανιά- Γνωριμία με τον Ελευθέριο Βενιζέλο.
- Ενώ εργαζόταν ως μηχανικός στο φράγμα του Ασουάν στην Αίγυπτο (1898-1900), αποφασίζει ότι η επιστήμη των Μαθηματικών είναι αυτή που του δίνει πνοή ζωής.
- Στα 27 του χρόνια ξεκινά να σπουδάζει Μαθηματικά στη Γερμανία δίπλα σε κορυφαίους μαθηματικούς δασκάλους και επιστήμονες της εποχής.
- Το 1904 καταθέτει τη διδακτορική του διατριβή στο Πανεπιστήμιο του Γκέτινγκεν (Göttingen) με τίτλο «Περί των ασυνεχών λύσεων στον Λογισμό των Μεταβολών» και ανακηρύσσεται διδάκτωρ της Φιλοσοφίας.

Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή (1873-1950)

- Το 1905 αναγορεύεται υφηγητής των Μαθηματικών στο Πανεπιστήμιο του Γκέτινγκεν (Göttingen) και ξεκινά η μεγάλη του Ακαδημαϊκή καριέρα που θα τον αναδείξει ως έναν κορυφαίο μαθηματικό.
- Το 1908 αναδείχθηκε υφηγητής στο Πανεπιστήμιο της Βόννης (αφού έλαβε μέρος στο διεθνές μαθηματικό συνέδριο της Ρώμης).
- Το 1909 εξελέγη τακτικός καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Αννόβερο.
- Το 1910 διορίστηκε καθηγητής στο νεοσύστατο τότε Πολυτεχνείο της Βρεσλαβίας (Breslau), όπου δίδαξε μέχρι το 1913.
- Το 1911, μετά από πρόσκληση του Ελευθερίου Βενιζέλου, συμμετέχει στην επιτροπή επιλογής καθηγητών για το Πανεπιστήμιο Αθηνών και δίνει τη γνώμη του για τη συμπλήρωση κενών εδρών της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή (1873-1950)

- Το 1913 γίνεται καθηγητής της μαθηματικής επιστήμης και διάδοχος του Felix Klein στο Πανεπιστήμιο του Γκέτινγκεν (Göttingen).
- Το 1918 εκλέγεται τακτικός καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου, όπου θα διδάξει έως το 1920.
- Το 1920 αναλαμβάνει να οργανώσει και να λειτουργήσει το Πανεπιστήμιο της Σμύρνης πάλι μετά από πρόσκληση του Ελευθερίου Βενιζέλου, αφήνοντας πίσω του μία λαμπρή καριέρα.
- Από το 1922-1924 διορίζεται ως καθηγητής μαθηματικών και μηχανικής στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
- Το 1924 αναλαμβάνει θέση καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου.
- Το 1926 γίνεται μέλος της Ακαδημίας Αθηνών για την τάξη των Θετικών Επιστημών.

Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή (1873-1950)

- Το 1928 αποδέχεται πρόσκληση από το Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ και την Αμερικανική Μαθηματική Εταιρεία για να δώσει διαλέξεις σε διάφορα Πανεπιστήμια,
- Το 1930 ορίζεται κυβερνητικός επίτροπος στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Θεσσαλονίκης, προκειμένου να εργαστεί στην αναδιοργάνωση του Πανεπιστημίου Αθηνών και στην οργάνωση του αντίστοιχου της Θεσσαλονίκης.
- Το 1932 επιστρέφει ξανά στο Μόναχο όπου παραμένει κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
- Τον Δεκέμβριο του 1949 έδωσε στο Μόναχο την τελευταία του διάλεξη.
- Υπήρξε μέλος των Ακαδημιών Βερολίνου, Γκέτινγκεν, Μονάχου, Κολωνίας, Αθηνών και Ρώμης
- Μιλούσε Ελληνικά, Γαλλικά, Τουρκικά και Γερμανικά.

Ιστορικό δημιουργίας του Πανεπιστημίου της Σμύρνης (1)

- Ο Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή στις 20 Οκτωβρίου του 1919 υπέβαλε ένα Υπόμνημα περί ιδρύσεως του δεύτερου Πανεπιστημίου στην Ελλάδα, όπου μεταξύ άλλων προτείνονται οι πόλεις της Θεσσαλονίκης, της Χίου και της Σμύρνης.
- Στο σημείο 17 του υπομνήματος αναφέρει σχετικά με την έδρα του Πανεπιστημίου ότι: *«η Σμύρνη είναι το κέντρο όπου θα ακτινοβολήσει στο προσεχές μέλλον η επιρροή του Ελληνισμού προς την Ανατολική Ασία»*.
- Στο σημείο 11 προτείνει την ίδρυση τεσσάρων ειδικών σχολών ανωτέρων σπουδών:
  - Σχολής μηχανικών
  - Γεωργικής Σχολής
  - Σχολής Εμπορικών Σπουδών
  - Σχολής Εθνολογίας Ανατολικής Ευρώπης

Ιστορικό δημιουργίας του Πανεπιστημίου της Σμύρνης (2)

- Λίγους μήνες μετά την υποβολή του υπομνήματος του Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή αποφασίστηκε ότι η έδρα του δεύτερου Ελληνικού Πανεπιστημίου θα είναι τελικά στη Σμύρνη, η οποία είχε ήδη απελευθερωθεί από τα ελληνικά στρατεύματα (2 Μαΐου του 1919).
- Μία πόλη με κοσμοπολίτικο χαρακτήρα, με κατοίκους, οι οποίοι αν και προέρχονταν από διαφορετικές θρησκείες, παραδόσεις και γλώσσες, συχνά διασταυρώνονταν οι πορείες της ζωής τους. «Ο Καραθεοδωρή αναλαμβάνοντας την οργάνωση του Πανεπιστημίου ήθελε να δείξει ότι η Ελλάδα δεν πήγε εκεί για να κατακτήσει και να καταδυναστεύσει του ξένους λαούς αλλά για να φέρει σε αυτούς τον ανώτερο πολιτισμό της».
- Αξίζει να αναφερθεί ότι σκόπευε μεταξύ άλλων να ιδρύσει σεμινάριο ανατολικών γλωσσών στο οποίο θα διδάσκονταν η τουρκική, η αραβική, η περσική και η εβραϊκή γλώσσα.

Νόμος περί ιδρύσεως και λειτουργίας Ελληνικού Πανεπιστημίου στη Σμύρνη

- Στο ΦΕΚ Α'145 της 1ης Ιουλίου του 1920 δημοσιεύτηκε ο Νόμος 2251 «περί ιδρύσεως και λειτουργίας Πανεπιστημίου Ελληνικού εν Σμύρνη».
- Άρθρο 1: Υπογράφηκε στο Παρίσι την 1η Νοεμβρίου 1919, ως δωρητήριο (συμβολαιογραφική πράξη) μεταξύ του Ελευθερίου Βενιζέλου, στη θέση του Προέδρου του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, και του Έλληνα υπήκοου, Σταύρου Ιωάννου Παλαντζή, κτηματία, κατοικοδημότη Αθηναίων, ο οποίος αργότερα συμμετείχε στην ίδρυση και λειτουργία του Ελληνικού Πανεπιστημίου στη Σμύρνη αναλαμβάνοντας τις ακόλουθες υποχρεώσεις:
  - Α) Η καταβολή του ποσού των δύο εκατομμυρίων φράγκων. Το ποσό θα έπρεπε να καταβληθεί σε 4 δόσεις, στις ακόλουθες ημερομηνίες 30/6/1920, 31/12/1920, 30/6/1921 και 31/12/1921, σε φράγκα επί Παρισίων.
  - Β) Μετά την ίδρυση του Πανεπιστημίου είχε την υποχρέωση να καταβάλει ετησίως το ποσό των 250.00 φράγκων, πληρωτέων σε δύο ισόποσες δόσεις, κάθε 1/1 και 1/7 κάθε έτους.

Νόμος περί ιδρύσεως και λειτουργίας Ελληνικού Πανεπιστημίου στη Σμύρνη

- Γ) Να φροντίσει για το σχηματισμό ενός επαρκούς κεφαλαίου για την τακτική καταβολή της ετήσιας επιχορήγησης μετά τον θάνατό του. *«Σε περίπτωση θανάτου του δωρητού, η Ελληνική κυβέρνηση αποκτά το δικαίωμα, βάσει του προοιμίου της συμβολαιογραφικής αυτής πράξης, να προαφαιρέσει από το ενεργητικό της κληρονομιάς του δωρητού και να παραλάβει στην κυριότητά του αυτό το κεφάλαιο».*
- Άρθρο 2: Η Ελληνική Κυβέρνηση, βάσει αυτής της συμβάσεως, είναι υποχρεωμένη να συμπληρώσει το ανωτέρω ποσό προκειμένου να οικοδομηθεί και να λειτουργήσει το Πανεπιστήμιο, καθώς και των συναφών ιδρυμάτων και παραρτημάτων.
- Στις 23 Ιουνίου του 1920, ψηφίστηκε και κυρώθηκε από τη Βουλή, επί βασιλείας Αλεξάνδρου, με Υπουργό Εξωτερικών τον Ν. Πολίτη και Υπουργό Δικαιοσύνης τον Ιωάννη Δ. Τσιριμώκο.

Ιδρυτικό Διάταγμα του Πανεπιστημίου

- **Σχολή γεωπονική και φυσικών επιστημών** που απέβλεπε στην εκπαίδευση πολιτικών μηχανικών, μηχανολόγων, αρχιτεκτόνων, ηλεκτρολόγων, χημικών, γεωλόγων και ειδικών επιστημόνων για τη βοτανολογία, ζωολογία, κ.α.
- **Σχολή ανατολικών γλωσσών και ανατολικού πολιτισμού** από φιλολογική άποψη όπου θα προγυμνάζονταν δάσκαλοι για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στη σχολή προβλεπόταν η διδασκαλία της τουρκικής, αραβικής, περσικής, αρμενικής, αρχαίας και νεώτερης εβραϊκής. Μάλιστα προβλεπόταν οι φοιτητές των άλλων σχολών να παρακολουθούσαν τα μαθήματα αυτά.
- **Σχολή δημοσίων υπαλλήλων** με διδασκαλία διοικητικού δικαίου, κοινωνικής και οικονομικής επιστήμης.

Ιδρυτικό Διάταγμα του Πανεπιστημίου

- **Εμπορική Σχολή** για όσους θα επιθυμούσαν να ακολουθήσουν την κατεύθυνση του εμπορίου.
- **Σχολή χωροσταθμών και εργοδηγών** για την εκπαίδευση επιστατών τεχνικών έργων.
- **Ανώτερο μουσουλμανικό ιεροδιδασκαλείο** για τη μόρφωση μουφτίδων και ιεροδικαστών.
- **Ινστιτούτο υγιεινής** με σκοπό την ενέργεια δωρεάν κυρίως βακτηριολογικών, υγειονομικών, ουρολογικών εξετάσεων, την παρασκευή εμβολίων, ορών, αντιτοξικών, αντιγόνων κ.α. και τέλος τη συστηματική καταπολέμηση των λοιμωδών νόσων, ελονοσίας,, φυματιώσεων, αφροδισίων.
- Θα αποτελούσε το κέντρο διδασκαλίας και εκπαίδευσης για τους γιατρούς που θα επιθυμούσαν να αναλάβουν δημόσια υγειονομική υπηρεσία. Επίσης, προβλεπόταν σειρά διαλέξεων για τους γιατρούς που θα ήθελαν να ασχοληθούν με ειδικά θέματα της επιστήμης τους, καθώς και στοιχειώδη μαθήματα για νοσοκόμους και μαίες.

Ιδρυτικό Διάταγμα του Πανεπιστημίου

- Ίδρυση **δημόσιας βιβλιοθήκης** η οποία θα είχε όχι μόνο συγγράμματα για καθηγητές και φοιτητές, αλλά και γενικότερου ενδιαφέροντος συγγράμματα.
- Η γλώσσα διδασκαλίας του Πανεπιστημίου θα ήταν η Ελληνική, η Τουρκική, χωρίς να αποκλείεται και η χρήση άλλων γλωσσών.
- Ως φοιτητής του Πανεπιστημίου, μπορεί να εγγραφεί κάποιος ανεξαρτήτως φύλου και εθνικότητας, αρκεί να έχει τα προσόντα σύμφωνα με τον κανονισμό του Πανεπιστημίου.
- Το Πανεπιστήμιο θα δέχεται και ακροατές και θα παρέχει διδακτορικά διπλώματα, πτυχία και ενδεικτικά.
- *«Από της δημοσιεύσεως του διατάγματος αυτού και κατά την πρώτη πενταετία, το Πανεπιστήμιο θα διοικείται από τον Πρύτανη, ο οποίος έχει και την υποχρέωση μέσα στην ανωτέρω προθεσμία να παρασκευάσει τις τελικές διοικητικές αρχές του ιδρύματος».*

Η οργάνωση του Πανεπιστημίου της Σμύρνης

- 28/10/1920: ο Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή διορίζεται οργανωτής του Πανεπιστημίου Σμύρνης και καθηγητής Γερμανικών. Η μηνιαία αποζημίωσή του θα ήταν 4.000 δρχ. από τις 15/7/20, που ανέλαβε τα καθήκοντα οργάνωσης του Πανεπιστημίου, ανεξαρτήτως της έναρξης της διδασκαλίας. Στην αποζημίωση αυτή περιέχεται και πρόσθετο επίδομα για τη θέση του Πρυτάνεως, ενώ, κάθε φορά που θα απαιτείται κάποιο ταξίδι του Καραθεοδωρή για σκοπούς που σχετίζονται με την οργάνωση του Πανεπιστημίου, θα ορίζεται πάλι από τον Ύπατο Αρμοστή η ημερήσια αποζημίωσή του.
- 1/12/1920: πάλι με Απόφαση του Ύπατου Αρμοστή, διορίζεται ο μαθητής του Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή και μετέπειτα καθηγητής των μαθηματικών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ο Νικόλαος Κριτικός, ως γραμματέας του Πανεπιστημίου.
- Αργότερα στο Γραφείο Οργανώσεως του Πανεπιστημίου θα τοποθετηθεί ο Ν. Ζωγράφος.
- Ως Γενικός Γραμματέας εμφανίζεται ο Π. Γουναράκης.
- Την οργάνωση των εργαστηρίων και την ίδρυση της βιβλιοθήκης είχε αναλάβει ο Γεώργιος Ιωακείμογλου.
- Ο Φρίξος Θεοδωρίδης διπλωματούχος του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης, επιλέχθηκε για την έδρα της Φυσικής. Η υπηρεσία του θα ήταν 5ετής από 1/10/1921 με μηνιαίο μισθό 3000 δραχμές.

Διδακτικό προσωπικό

- Για την οργάνωση του εργαστηρίου της Φυσικής Paul Scherrer, καθηγητής στη Ζυρίχη.
- Ως Διευθυντής της Βιβλιοθήκης, της σπονδυλικής στήλης του ιδρύματος, επιλέχθηκε ο Δρ. Ausserer, βιβλιοθηκάριος, ο οποίος γνωρίζει καλά την Τουρκική.
- Για την έδρα της Χημείας και την μεταλλειολογική σχολή προτάθηκε ο Π. Κυριακόπουλος, χημικός, ο οποίος για σειρά ετών ήταν βοηθός ενός από τους σπουδαιότερους φυσικοχημικούς και μεταλλογράφους της εποχής, τον G. Tamann, ενώ για το μάθημα της Γενικής Χημείας θα αναζητούσαν κάποιον από την Αθήνα.
- Για την έδρα της Μικροβιολογίας ο Ιωακείμογλου.
- Για τη Γεωπονική Σχολή θα αναζητούσε τον Γάλλο επιστήμονα Dybowski. Ως οργανωτής αυτής προτάθηκε ο Θεολόγος Κεσίσογλου.
- Ο μηχανουργός Paschkewitz θεωρήθηκε απαραίτητος όχι μόνο για την οργάνωση του μικροβιολογικού εργαστηρίου αλλά και ολόκληρου του Πανεπιστημίου, ενώ ο Ιωάννης Καλιτσουνάκης επιλέχτηκε ως καθηγητής για το φροντιστήριο των ανατολικών γλωσσών και για την έδρα της φιλολογίας.

ΑΡΧΕΙΟ: 1155 (1920-1922)

- Δίνονται σημαντικές πληροφορίες για υλικά που θα χρησιμοποιηθούν στο κτίριο του Πανεπιστημίου.
- Σε χειρόγραφη επιστολή αναφέρεται ότι ο επιστάτης των Δημοσίων Έργων Λάμπρος Χατζημιχαήλ πρόκειται να παραλάβει για την Πανεπιστημιακή Οικοδομή *«από το εις την Άνω Καραντίαν κείμενον δημόσιο ημιτελές κτίριο μερικά εις των προ αυτού συσσωρευμένων μαρμάρων»*.
- Τα μάρμαρα αυτά, προερχόμενα από παλαιούς εβραϊκούς τάφους, μεταφέρθηκαν εκεί *«υπό της πρώην Λαυρεωτικής Διοίκησης για να χρησιμοποιηθούν στην εγκαταληφθείσα δημόσια οικοδομή, περιήλθαν δε ήδη μετά της τελευταίας στο Ελληνικό Δημόσιο»*.
- Δόθηκε αίτημα να ειδοποιηθεί ταχέως το Αστυνομικό Τμήμα του Κορκάγιαλι (περιφέρεια στην οποία ανήκει το εν λόγω ημιτελές κτίριο) για να επιτρέψει στον επιστάτη να παραλάβει τα μάρμαρα, των οποίων θα έχει ανάγκη η Υπηρεσία των Δημοσίων Έργων για τις εργασίες της επί του Πανεπιστημιακού Οικοδομήματος.(Α1-Α2)

ΑΡΧΕΙΟ: 1155(1920-1922)

- Διαβίβαση του υπ' αριθμ. 830/18-5-1922 εγγράφου του Ύπατου Αρμοστή, παρακαλώντας όπως διαταχθεί η ταχεία απόσπαση του σχεδιαστή Τζαβέλλα Αντωνίου στη Διεύθυνση Δημοσίων Έργων της Ελληνικής Διοίκησης. (AWI)
- Λόγω επείγουσας ανάγκης ενίσχυσης του προσωπικού οργανώσεως Πανεπιστημίου Σμύρνης, αιτούνται όπως εγκριθεί η απόσπαση του μόνιμου σχεδιαστή Α΄ Τάξεως του Υπουργείου Συγκοινωνίας δεκανέα Ζούλα Μιχαήλ του Κωνσταντίνου κλάσεως 1918, ο οποίος προέρχεται από τον 14ο λόχο σκαπανέων της 14ης Μεραρχίας και υπηρετεί στα Έμπεδα Στρατιάς Μ. Ασίας. Υπογράφει ο Ύπατος Αρμοστής Στεργιάδης. (AZI)
- Ο Καραθεοδωρή ενημερώνει ότι ο δεκανέας Ζούλας Μιχαήλ **δεν παρουσιάστηκε** ακόμη στην υπό αυτόν Υπηρεσία και από ότι μαθαίνει εργάζεται εξωδίκως στην χαρτογραφική Υπηρεσία Στρατιάς Μ. Ασίας στην οποία αποσπάστηκε με την υπ' αριθμ. 50030/30-4-1921 διαταγή του Ύπατου Αρμοστή. (BCI)
- Να διατάξουν τα δέοντα για να αποσπαστεί άμεσα στην Υπηρεσία του ο δεκανέας - σχεδιαστής, δεδομένου ότι **λόγω επιστρατεύσεως πολυάριθμων ηλικιών και της Ελλάδος και της Μ. Ασίας, είναι σχεδόν αδύνατο να βρεθεί ιδιώτης σχεδιαστής για την εκπόνηση των επειγόντων διαγραμμάτων του Πανεπιστημίου Σμύρνης.** (BCI)

ΑΡΧΕΙΟ: 1155(1920-1922)

Επίταξη κάρων

- Διατάχτηκε επίταξη των υπ' αριθμ 1333 και 9782 κάρων του καραγωγέως Μουσταφά Χασάν εργαζομένου στην Υπηρεσία Δημοσίων Έργων για τις ανάγκες αποπεράτωσης των Πανεπιστημιακών Κτιρίων. Τα κάρα θα χρησιμοποιηθούν στη μεταφορά άμμου για την ανωτέρω οικοδομή, είναι δε απαραίτητα στην Υπηρεσία ώστε η κράτησή τους θα επιφέρει την διακοπή των οικοδομικών εργασιών. Για το λόγο αυτό ζητείται η εξεύρεση λύσης έτσι ώστε να αποδοθούν τα κάρα στη Διεύθυνση Δημοσίων Έργων. Υπογράφει ο Οργανωτής του Πανεπιστημίου Κ. Καραθεοδωρή. (ΒΙ)

ΑΡΧΕΙΟ: 1155(1920-1922)

- Αξίζει επίσης να αναφερθεί η ιδιαίτερη αναφορά που γίνεται στην οργάνωση του Χημικού τμήματος (F1,F2,F3,F4), το οποίο θα περιλαμβάνει προσωρινά τις ακόλουθες αίθουσες:
- Δύο μεγάλες αίθουσες εργαστηρίων για αναλύσεις
- Ένα εργαστήριο βοηθών
- Ένα εργαστήριο του πρώτου βοηθού
- Το εργαστήριο του καθηγητή
- Μία (μεγάλη) αίθουσα για φυσικοχημικές μετρήσεις
- Μία αίθουσα παρασκευής
- Μία αίθουσα καύσης
- Μία αίθουσα υδροθείου
- Μία κρύα αίθουσα
- Συλλογή χημικών και αντιδραστηρίων
- Συλλογή συσκευών και εξοπλισμού
- Αίθουσα απόσταξης
- Ένας σκοτεινός θάλαμος

ΑΡΧΕΙΟ: 1105 (1920-1922)

- Όλη η αλληλογραφία αφορά στην παραγγελία και παραλαβή του μηχανήματος παραγωγής αερίοφωτος αεριογόνου, του οίκου Aerogen.
- Απόφαση του Ύπατου Αρμοστή και Κοινοποίηση αυτής με την οποία εγκρίνει την αποστολή των ποσών των **901,30 μάρκων** για επιταγή σε διαταγή του Αλεξάνδρου Ζαχαρίου και ΣΙΑ στην Deutsche Bank Berlin. Καθώς και το ποσό των 1.541,35 δραχμών, για την παραλαβή στον Πειραιά και την μεταφόρτωση για Σμύρνη του μηχανήματος παραγωγής αερίοφωτος αεριογόνου του Πανεπιστημίου. Αποστέλλονται επίσης εις διπλούν τιμολόγια για την εν λόγω εταιρεία θεωρημένα από την Οργάνωση του Πανεπιστημίου. Υπογράφει ο καθηγητής Καραθεοδωρή. (Κ1)
- Ο Ύπατος Αρμοστής εγκρίνει (βάσει του Ν. 2493 περί της Διοικήσεως της Σμύρνης) σε βάρος του Ειδικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Σμύρνης την έκδοση χρηματικού εντάλματος στο όνομα του Οργανωτή του Πανεπιστημίου κ. Καραθεοδωρή 2135 γροσίων για τα έξοδα που θα πραγματοποιηθούν για την παραλαβή και την μεταφορά στο Πανεπιστημιακό κτίριο, της συσκευής αερίοφωτος Aerogen.

ΑΡΧΕΙΟ: 1230 (1920-1922)

- ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ για την καταλληλότητα του Παύλου Γιαννηλία, Έλληνα εκ Βιέννης, αυστριακός υπήκοος, μηχανικός, ο οποίος φαίνεται κατάλληλος να αναλάβει αντιπροσωπεία καταστημάτων επίπλων. Δηλώνεται η ετοιμότητά του να κατέβει στη Σμύρνη. Ζητείται να ετοιμαστούν προτάσεις και προϋπολογισμός για τα σχέδια Διοικητηρίου, Δικαστηρίου και (...), σε τρία αντίτυπα και να αποσταλούν πριν κατέβει ο Γιαννηλία στη Σμύρνη. (BQI)
- Απόφαση του Ύπατου Αρμοστή της Σμύρνης με την οποία εγκρίνει την κατανομή 20.000 μάρκων στον κ. Παύλο Γιαννηλία για έξοδα μετακίνησης αυτού στη Σμύρνη, διαμονής του και επιστροφής του στη Βιέννη. Ο κ. Γιαννηλίας έχει αναλάβει την **επίπλωση του Διοικητηρίου και του Δικαστικού Μεγάρου**. Το ποσό θα αποσταλεί στο Βερολίνο στην Ελληνική Πρεσβεία για λογαριασμό του Κ. Καραθεοδωρή μια που ήδη το ποσό έχει προκαταβληθεί στον κ. Γιαννηλία. Υπογράφει ο Ύπατος Αρμοστής Στεργιάδης. (ARI)

ΑΡΧΕΙΟ: 1230 (1920-1922)

- Διαβίβαση αίτησης του διοργανωτή και καθηγητή της Γεωπονικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Σμύρνης κ. Θεολ. Κεσίσογλου περί επιτάξεως της κατοικίας του και παρακαλεί για τις δέουσες ενέργειες από πλευράς τους. Υπογράφει ο Κ. Καραθεοδωρή. (ΑΧΙ)
- Αποστολή του λογαριασμού για την **εγκυκλοπαίδεια PAULY-WISSOWE**, από το Βιβλιοπωλείο, ειδικό σε Πανεπιστημιακές εκδόσεις SPEYER & PETERS, ΒΕΡΟΛΙΝΟ. Ενημερώνουν ότι καθυστέρησαν την αποστολή για να την στείλουν ολοκληρωμένη. Έφυγε με το πλοίο "**Andalusia/Talisman**". Η εγγύηση της αποστολής ήταν 4400 μάρκα. Είναι μαζί και τα έγγραφα αποστολής. Όταν οι μελλοντικοί τόμοι της εγκυκλοπαίδειας αυτής θα είναι έτοιμοι θα τους αποστέλλονται με το ανάλογο εξώφυλλο για να μπορέσει να γίνει η βιβλιοδεσία τους. (Ζ1,Ζ2)
- Όταν έφυγε ο κ. Orr από την Σμύρνη μου έδωσε σε εσώκλειστο φάκελο την λίστα από προσωπικότητες τους οποίους προτείνει να σταλούν προσκλήσεις για ανοιχτή πρόσκληση στο Πανεπιστήμιο της Σμύρνης. Ζητώ συγνώμη που δεν κατάφερα να το στείλω νωρίτερα... (Υ1)

ΑΡΧΕΙΟ: 1230 (1920-1922)

Στο αρχείο αυτό υπάρχουν προτάσεις για προσκλήσεις ατόμων προκειμένου να παραστούν στο άνοιγμα του Πανεπιστημίου της Σμύρνης:

- Dr. Henry S. Pritchett Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching 522 Fifth Avenue, New York City
- Dr. Clyde S. Furst /Secretary
- Lawrence Lowell, L.L.D. / President Harvard University Cambridge, Mass
- Dr. J. E. Angell/ President Yale University/ New Haven, Connecticut
- Dr. Geo. E. Vincent/ Rockefeller Foundation 61 Broadway, New York City
- Dr. Nicholas Murray Butler/ President Columbia University/ New York City
- Dr. John R. Mott International Y.M.C.A. Committee/ 347 Madison Avenue/New York City (Y2)

ΑΡΧΕΙΟ: 1230 (1920-1922)

- Κατόπιν οδηγιών του κ. Καθηγητή Κ. Καραθεοδωρή θα αποστείλουν κατάλογο επίπλων. Ενημερώνουν ότι έχουν μόνο προϊόντα με τη μάρκα "IDEAL" τα οποία αν τα διαλέξουν με κάποια επένδυση έχει μία αύξηση 73%. Επίσης το κόστος μεταφοράς εξαρτάται από το είδος πακεταρίσματος, το οποίο αν είναι απλό έχει 8% επιπλέον, αν είναι ενισχυμένο για ταξίδι μέσω θάλασσας είναι 18-20% επιπλέον. Παρέχεται εγγύηση 6 ετών. (E1,E2)
- Με οδηγία του κ. καθηγητή ΚΚ αποστέλλουν τον κατάλογο για τα υγειονομικά όργανα της εταιρείας H. Haurtner, Βερολίνο, με την παράκληση να επιλεγούν τα όργανα για την παραγγελία. Ενημερώνουν τον κ. Κριτικό ότι με τον κ. καθηγητή έχουν συνεργαστεί στο παρελθόν γι' αυτό και τους πρότεινε. (F1,F2)
- **ΑΠΟΦΑΣΗ** του Ύπατου Αρμοστή ο οποίος έχοντας υπόψη το Άρθρο 3 του Ν. 2493/1920, ενέκρινε την πίστωση δαπάνης ύψους 15.000 μάρκων για την **προμήθεια** από το εξωτερικό **εργαλείων και φαρμάκων**, σύμφωνα με τους συνημμένους πίνακες, **για τις ανάγκες του Ιατρείου Αφροδίσιων Νοσημάτων Σμύρνης**. Η πίστωση θα δοθεί στον οργανωτή του Πανεπιστημίου Κ. Καραθεοδωρή ο οποίος θα μεταβεί στο εξωτερικό, ενώ η απόδοση αυτής θα γίνει εντός 5 μηνών. (BF1)

ΑΡΧΕΙΟ: 138ο (192ο-1922)

- Τα βασικά θέματα της αλληλογραφίας εστιάζουν κυρίως σε παραγγελίες ειδών, φορτωτικές, μεταφορικά έξοδα, γνωστοποιήσεις άφιξης πλοίων και εμπορευμάτων, οικονομικά στοιχεία, αποφάσεις για έκδοση επιταγών προκειμένου να πληρωθούν αυτές οι δαπάνες, αναλυτικές καταστάσεις πιστώσεων του Πανεπιστημίου.
- Χειρόγραφο κατάσταση, παραγγελία για πλακάκια, πλακάκια τοίχου και γωνίες, για αποχωρητήριο και δωμάτια λουτρού κατοικίας, κορνίζες μπλε και άλλα είδη. Επίσης, χειρόγραφος πίνακας, ο οποίος αποτελείται από τις στήλες Παρατηρήσεις, αριθμός διαμερίσματος, είδος διαμερίσματος, αριθμός ομοίων μερών, διαστάσεις (μήκος/ πλάτος), γωνίες (εισέχουσα/ εξέχουσα), παρατηρήσεις. Στο είδος διαμερίσματος βλέπουμε διαδρόμους, θύρες, κλίμακες, αίθουσες, βιβλιοθήκη, πλατύσκαλο, υπόγειο, ισόγειο, 1^ο πάτωμα, λεβητοστάσιο, κ.ά.
- Σε όλες τις γνωστοποιήσεις άφιξης διαφόρων ειδών ζητείται να διαταχθεί η απαλλαγή του τελωνειακού τέλους.
- Παρακαλείται όπως ανακοινωθούν στον κ. Καραθεοδωρή τα ακόλουθα: «Απαντώντας ερώτημα καταστήματος Jchaerer για πλακάκια δαπέδου, φρονούμε ότι συμπεριλαμβάνονται **κατοικίες καθηγητών**, απαιτείται να παραγγελθούν άλλα 800 τετραγωνικά μέτρα επίπεδα και 250 τρέχοντα μέτρα κυρτά πλακάκια».

ΑΡΧΕΙΟ: 1400

- Σε αυτό το αρχείο υπάρχουν φωτογραφίες από διάφορα μουσεία όπως αυτό της Φυσικής Ιστορίας του Βερολίνου.
- Επίσης η εταιρεία PANZER AKTIENGESELLSCHAFT BERLIN N20 προτείνει σταντ & έπιπλα για περιοδικά και βιβλιοθήκες. Προτείνουν προς το Πανεπιστήμιο μία μορφή ραφιών με τις διαρρυθμίσεις αυτών, δίνουν αναλυτική περιγραφή αυτών, πόσο βάρος μπορούν να κρατήσουν, από τι υλικό είναι φτιαγμένα και μετά παραθέτουν κοστολόγιο της κάθε πρότασής τους καθώς και φυλλάδια διαφημιστικού περιεχομένου (προσπέκτους) αυτών που έχουν προτείνει, π.χ. διπλής όψης βιβλιοθήκη.
- Για την εγκατάσταση αρχείου αναφέρουν ότι απαιτείται μεγάλος χώρος, τα ράφια έχουν εξαιρετική σταθερότητα, είναι σιδερένια και έτσι προστατεύονται από τη φωτιά. (B1-B10)
- Επίσης, υπάρχουν Φυλλάδια της εταιρείας καθώς και το τελικό τιμολόγιο και η πληροφορία ότι η μεταφορά θα γίνει αρχές του 1922. (L1, L2, K1, K2)

APXEIO: 1400

Bücherregale

aus Eisen, mit Holz-Logebrettern an Zahnstangen verstellbar, stabil, raumsparend, leicht zerlegbar und transportabel — patentamtlich geschützte Konstruktion —
sofort ab Lager lieferbar!

Registraturregale

aus Eisen, stabil, raumsparend, geringes Gewicht, unbegrenzte Lebensdauer
sofort ab Lager lieferbar!

Aktenregale

aus Eisen, stabil, raumsparend, geringes Gewicht, keine Abnutzung, daher im Gebrauch unverwüsthlich, gefälliges Aussehen,
sofort ab Lager lieferbar!

für

öffentliche Bibliotheken und Lesehallen, Buchhandlungen, wissenschaftliche Institute, Seminare, Gymnasien
**sowie auch für
Privatbibliotheken!**

für

die Registraturen von Behörden, Banken, Versicherungsanstalten, Sparkassen, Gerichte
sowie auch für jedes Privatbüro!

für

Archive, Registraturen, Behörden, Versicherungsanstalten, Amts- und Landgerichte, Rechtsanwälte
sowie auch für Privatkontore!

1400-12

APXEIO: 1400

Panzer Aktiengesellschaft
Abteilung Bibliotheken und Archive.
Einlagen Art: Panzerstaufe Berlin N. 20 Telefon: Nordamt 10077-21

**DAS
MODERNE
PATENT
BÜCHER-
GESTELL**

Einlagen ohne Bücher-
entfernung verstellbar,
wegen Herunterstürzen
geschützt / Große Raum-
ausnutzung / Bequemste
Reinigung / Leicht zerleg-
bar / Standsicher / Tragfähig

Einseitiges Büchergestell
Höhe ca. 2,27 m, Länge ca. 1 m

Einseitiges Büchergestell
Höhe ca. 2,27 m, Länge ca. 1 m

Einseitiges Büchergestell
Höhe ca. 2,27 m, Länge ca. 2 m

Einseitiges Büchergestell
Höhe ca. 2,27 m, Länge ca. 2 m

ΑΡΧΕΙΟ: 1410

1	ARMANDU N	Universita di Cing (Roumania)
2	ANTOINE L	
3	BINDENBACH L	Profesor a 3. Universitat ^{Mathem. Seminar} ~~Lehrstuhl~~ ^{Lehrstuhl} ~~Lehrstuhl~~
4	BLASCHKE V	Universitat Hamburg ^{Mathem. Seminar}
5	BOSCH E	in ~~Ölbronnstr.~~ 13a ^{Ölbronnstr. 13a} ~~Ölbronnstr.~~ ^{Ölbronnstr.} ~~Ölbronnstr.~~ ^{Ölbronnstr.} ~~Ölbronnstr.~~ ^{Ölbronnstr.}
6	BOSCH H	Kopenhagen ^{Technische Hochschule}
7	BOSCH H	Stockholmsgata 37, ^{Kopenhagen}
8	BOSCH T	Kopenhagen ? ^{Mathem. Seminar}
9	BOSCH U	Physikalische Institut ^{Göttingen}
10	BOSCH U	Universitat ^{Hamburg}
11	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
12	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
13	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
14	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
15	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
16	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
17	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
18	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
19	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
20	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
21	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
22	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
23	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
24	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
25	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
26	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
27	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
28	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
29	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
30	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
31	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
32	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
33	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
34	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
35	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
36	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
37	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
38	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
39	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
40	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
41	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
42	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
43	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
44	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
45	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
46	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
47	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
48	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
49	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
50	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
51	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
52	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
53	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
54	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
55	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
56	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
57	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
58	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
59	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
60	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
61	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
62	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
63	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
64	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
65	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
66	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
67	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
68	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
69	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
70	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
71	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
72	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
73	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
74	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
75	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
76	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
77	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
78	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
79	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
80	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
81	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
82	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
83	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
84	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
85	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
86	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
87	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
88	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
89	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
90	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
91	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
92	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
93	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
94	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
95	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
96	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
97	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
98	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
99	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}
100	BOSCH U	Real Institut ^{Hamburg}

ΑΡΧΕΙΟ: 1410

20	HEMALINNA B	Munich 7A Helsingfors
21	NIELSEN J	
22	NORLUND N	Universitat Lund
23	~~HEMALINNA B~~	
24	PERMIN O	Universitat Kibitky
25	~~HEMALINNA B~~	Universitat Frankfurt a. Main Math. Seminar
26	PERMIN O	
27	PERMIN O	Universitat Athen
28	ROBERTSON J	Konigsberg 2 III
29	SAKELLARIOS N	Universitat Athen
30	SIPPINER S	Universitat Varsova
31	SCHOTEN J	Konigsberg 2 III
32	SMITH T	Universitat Berlin
33	SMITH T	Universitat Berlin
34	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
35	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
36	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
37	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
38	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
39	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
40	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
41	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
42	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
43	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
44	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
45	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
46	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
47	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
48	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
49	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
50	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
51	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
52	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
53	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
54	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
55	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
56	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
57	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
58	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
59	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
60	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
61	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
62	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
63	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
64	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
65	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
66	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
67	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
68	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
69	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
70	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
71	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
72	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
73	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
74	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
75	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
76	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
77	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
78	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
79	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
80	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
81	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
82	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
83	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
84	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
85	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
86	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
87	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
88	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
89	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
90	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
91	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
92	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
93	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
94	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
95	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
96	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
97	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
98	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
99	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen
100	SMITH T	Math. Seminar Universitat Gottingen

ΑΡΧΕΙΟ: 1450 (1920-1922)

- Ο Καραθεοδωρή τηλεγράφησε στη **Siemens** και ζήτησε γεννήτρια για την ηλεκτροδότηση προκειμένου να τροφοδοτεί το Πανεπιστήμιο. Δίνονται στοιχεία για την εγκατάσταση της γεννήτριας στο Πανεπιστήμιο. Η γεννήτρια θα καλύψει μόνο τα τμήματα/ εργαστήρια φυσικής και χημείας. Αν θέλουν να καλύπτουν περισσότερους χώρους ή να καλύπτει η γεννήτρια και την κεντρική θέρμανση, θα επανέλθουν με νέο αίτημα.

Γίνονται αναφορές στα ακόλουθα: 1) τιμή, 2) τρόπο μεταφοράς στη Σμύρνη από το Βερολίνο και 3) στο πως θα πληρωθεί. (J1,J2)

- **Να τηλεγραφηθεί πιθανός αριθμός φοιτητών φυσικής και το ολικό ποσό αρχικών πιστώσεων.** Προτείνει να αφιχθεί στη Σμύρνη για να μελετήσει την κατάσταση. Θα ακολουθήσει εκτενής επιστολή. Υπογράφει ο Θεοδωρίδης Νούλης. (L1, L2, L3)
- Προϋπολογισμός της επεκτάσεως του εργαστηρίου Φυσικής του Πανεπιστημίου Σμύρνης (αποπεράτωση του υπάρχοντος μέρους και προσθήκη δευτέρου πατώματος και τμήματος πύργου). (N1,N2)
- Παραγγελία εξοπλισμού από Γερμανία/ Αποζημίωση ύψους 4.000 Μάρκων στον Paschkewitz για το εργαστήριο Φυσικής. Γίνονται αναφορές π.χ. σε θερμόμετρα με το αντίστοιχο κοστολόγιο. Αναφορές και για τα έξοδα Πανεπιστημίου (O2-O9)

ΑΡΧΕΙΟ: 1450 (1920-1922)

- Αποστέλλεται συνημμένα προσφορά εγκαταστάσεως ηλεκτρικών ρολογιών μετά αυτομάτου ειδοποιήσεως διαλειμμάτων, προσφορά για την εγκατάσταση αυτόματων τηλεφώνων για το Πανεπιστήμιο της Σμύρνης. Επίσης, επισυνάπτεται σημείωμα πρόχειρου Υπολογισμού της απαιτούμενης για το Πανεπιστήμιο φωτιστικής εντάσεως για να δοθούν οδηγίες. Τέλος, αποστέλλονται συνημμένοι τρεις κατάλογοι του Οίκου SIEMENS HALSKE BERLIN για τις ακόλουθες χρήσεις: 1. Ηλεκτρικές συσκευές εκπαιδευτηρίων, 2. εγκαταστάσεις ακτινών Rontgen, 3. εγκαταστάσεις αυτόματων τηλεφώνων. (R1)
- Προσφορές της SIEMENS, όπου γίνονται αναφορές στο πώς θα γίνεται η Ηλεκτρική τροφοδοσία. Να μην έχει ρεύμα η εγκατάσταση την Κυριακή. Για τα φωτιστικά, τα οποία είναι χωρίς λάμπες, για τον βοηθητικό εξοπλισμό μπαταρίας για τη σύνδεση, μπαταρίες, ηλεκτρολογικό πίνακα. Οι αναγραφόμενες τιμές δεν αφορούν στην εγκατάσταση και στο κόστος μεταφοράς. (R2-R7)
- Ζητείται να πληροφορήσουν τους Schmidy-Schaerer-Ioachimoglou να διατάξουν όπως **ανασταλούν όλες οι αποστολές** συμπεριλαμβανομένων εργαλείων που προέρχονται από τον Θεοδωρίδη. Eleunden, Berlin, Planimeter Berlin και Scientia Koln AM RHEIM και τηλεγραφήσατε σε μας επειγόντως **τα ονόματα των πλοίων που μεταφέρουν είδη για το Πανεπιστήμιο, όπως και τα σήματα των φορτωτικών. 7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1922 (P1)**

1450:P1

παρακαλῶ ἐμπροσθέντες Schmitt-Schaeerer
Joachimoglou διατάξαι ἅταξ ἀνακλιζήν
πρὸς ἑστέρας ἐμπροσθαποσφύζων ἐργαλείων
Dreiwürfel πρὸς ἀποσφύζων Ἐλνδερν, Berlin,
Planimeter Berlin καὶ Scientia Köln καὶ
Köln καὶ ἐμπροσθέντες ἡμῶν ἐπιγόντων
ὄνόματα πλοίων φερόντων εἶδη πανεπιστημίου
καὶ εἶδη πανεπιστημίου καὶ εἶδη πανεπιστημίου
καὶ εἶδη πανεπιστημίου

Ἰβρίου 19²².

SCHAERER- IOACHIMOGLOU
ομπεριλαμβανομένων
ERLIN, PLANIMETER BERLIN
καὶ SCIENTIA KOLN AN RHEIN καὶ τηλεγραφήσατε ἡμῶν ἐπιγόντως
ὄνόματα πλοίων φερόντων εἶδη Πανεπιστημίου καὶ εἶδη πανεπιστημίου.

ΑΡΧΕΙΟ: I480

- Αλληλογραφία των εταιρειών PANZER AKTIENGESELLSCHAFT & WOLF NETTER & JACOBI προς τον καθηγητή Κ. Καραθεοδωρή, για παραγγελίες που τους είχε κάνει για σανίδες τοποθέτησης σε βιβλιοθήκες, σακούλες για βιβλία και τιμές αυτών.
- Γίνεται αναφορά στα ονόματα των καθηγητών Joachimoglu και Καλιτσουνάλη, τους οποίους θα προσκαλέσουν στο εργοστάσιο για να επιθεωρήσουν την παραγγελία. Η αποστολή της οποίας θα ξεκινήσει μόλις αποσταλούν τα χρήματα.

Στο αρχείο D3-D4-D5 αναφέρονται τα κάτωθι:

- Στο χώρο έχει προβλεφθεί, να υπάρχουν δύο μεγάλα παράθυρα σε κάθε πλευρά για να μπαίνει ικανοποιητικό φως σε όλο το μήκος της βιβλιοθήκης. Επίσης έχει προβλεφθεί σε ένα σημείο να υπάρξει ένας χώρος, στον οποίο θα κάθεται ο επιβλέπων. Στα δύο δωμάτια που έχουν προβλεφθεί, ένα για το Διευθυντή και έναν για τον βιβλιοθηκάριο, έχει προβλεφθεί και εκεί να υπάρχουν ράφια. Όπως και στον κύριο χώρο, έτσι και εδώ έχουμε παρόμοιο τρόπο κατασκευής των ραφιών, όμως, στους χώρους αυτούς έχει προβλεφθεί να ντυθούν όλα τα μεταλλικά στοιχεία με ξύλο για να δίνουν ομορφότερο στυλ.

ΑΡΧΕΙΟ: 148ο (192ο-1922)

- Στον κύριο χώρο της βιβλιοθήκης έχουν προβλέψει δεξιά και αριστερά της εισόδου της βιβλιοθήκης να τοποθετηθούν ράφια για εφημερίδες και περιοδικά αλλά και για χαρτάκια σημειώσεων ή καταλόγους. Στη μέση υπάρχουν τραπεζάκια για διάβασμα και στον τοίχο απέναντι από την είσοδο μεταλλικά ράφια. Το ίδιο και στις δύο πλευρές της σκάλας.
- Ακόμη και τα κιγκλιδώματα στον χώρο έχουν ντυθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να ταιριάζουν στον χαρακτήρα του χώρου. Στον χώρο υπάρχει και ένα αναλόγιο όπου μπορεί να κάθεται ένα άτομο και να δίνει πληροφορίες στους αναγνώστες. Το αναλόγιο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για να βγάλει κάποιος λόγο ή να δώσει κάποια διάλεξη αν αποφασιστεί ο χώρος να δοθεί για διαλέξεις.
- Όπως σας αναφέραμε και στην αρχή της επιστολής μας, αυτή είναι για να σας κάνουμε κάποιες προτάσεις, αλλά είμαστε διατεθειμένοι να ακολουθήσουμε **τις δικές σας επιθυμίες**. Ελπίζουμε με τις προτάσεις μας να σας δώσαμε μία πρώτη εικόνα και αναμένουμε την απάντησή σας.

ΑΡΧΕΙΟ: 1480 (1920-1922)

- Στο αρχείο Ε2-Ε3 γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στα σχέδια για τη βιβλιοθήκη της Σμύρνης:
- Αποστέλλουν σχέδια και τα ακριβή μέτρα. Το κάτω πάτωμα έχει 3300 m και το επάνω 2400. Όλο το κτίριο είναι για περίπου **72900 βιβλία**. Βέβαια υπάρχει χώρος να τοποθετηθούν και άλλα ράφια, τα οποία ίσως να μην είχαμε προβλέψει. Το πάτωμα αποτελείται από χοντρό ξύλο πεύκου.
- Δίνονται και οι ακριβείς τιμές για ξύλο, μέταλλο κ.λ.π., ώστε να μπορέσετε να αποφασίσετε τι ακριβώς θέλετε. Όλα τα μεταλλικά στοιχεία θα έχουν βαφτεί στο εργοστάσιο και θα παραδοθούν. Στις τιμές μας υπάρχει φόρος για το Γερμανικό Βασίλειο, όχι όμως άλλα έξοδα, όπως για παράδειγμα για το τελωνείο.
- Για παράδειγμα: 254 ράφια στο στυλ Lipmann το καθένα 1000 mm φάρδος, 3300 mm ύψος και 350 βάθος, με το πλαϊνό τους τμήμα να είναι μεταλλικό κοστίζουν περίπου 66040 μάρκα.

APXEIO: 1480 (1920-1922)

Panzer Aktiengesellschaft
Abteilung Bibliotheken und Archive.
Telegr.-Adr.: Panzerschiff Berlin N. 20 Telefon-Nr.: 20 077 B.

**DAS
MODERNE
PATENT
BÜCHER-
GESTELL**

Einlagen ohne Bücher-
entfernung verstellbar,
gegen Herunterstürzen
gesichert / Größte Raum-
ausnutzung / Bequeme
Reinigung / Leicht schlag-
bar / Mandel / Tragfähig

Das vierstufige Büchergestell
Höhe ca. 2,25 m, Länge ca. 1 m

Das vierstufige Büchergestell
Höhe ca. 2,25 m, Länge ca. 1 m

Das vierstufige Büchergestell
Höhe ca. 2,25 m, Länge ca. 2 m

Das vierstufige Büchergestell
Höhe ca. 2,25 m, Länge ca. 1 m

APXEIO: 1480 (1920-1922)

Bibliothek einer Reichs-Kommune. - Bauwerke 147-18

Die Höhe von Eisenbauten hängt in der Regel von dem Zweck der Räume ab, zu denen sie errichtet werden. Die Räume einer Bibliothek sollen eine vollkommene Ausnutzung der Höhe ermöglichen. Die Höhe von Eisenbauten hängt in der Regel von dem Zweck der Räume ab, zu denen sie errichtet werden. Die Räume einer Bibliothek sollen eine vollkommene Ausnutzung der Höhe ermöglichen.

Angebot vor Baubeginn

erhalten, die die Ausbildung der folgenden Werke erhalten, die die Ausbildung der folgenden Werke erhalten, die die Ausbildung der folgenden Werke erhalten.

Leser-Bibliothek einer Kommune. - Bauwerke 147-18

Bibliothek-Anlagen

Lieferung einzelner Geräte sowie Einrichtung von Magazinen für: öffentliche, Privat, Volkshochschulen, Fachbibliotheken, Wissenschaftliche Institute, Gewerkschaften, Vereine, Verwaltungen, Schulen, Versicherungsanstalten, Betriebe etc.

Bibliothek einer kleinen Gemeinde. - Bauwerke 147-18

SPEZIALITÄT:

Mehrelagige Magazine in durchgehender Pfeilerkonstruktion

ausgestattete Leseabteilung mit: Buchwagen - Klappischen Signatur-Vorrichtungen

Fordern Sie Spezial-Offerte!

Το κτίριο του Πανεπιστημίου

Λόφος Μπαχρή Μπαμπά- Κτίριο Πανεπιστημίου Σμύρνης

Το κτίριο του Πανεπιστημίου σήμερα

Το κτίριο του Πανεπιστημίου σήμερα

Σας ευχαριστώ πολύ
για την προσοχή σας.

Πατούχα Ελένη